

Minister Klimatu i Środowiska

DSA-WPE.050.1.2025.BZ
3661822.14696637.11922471
Warszawa, 04-04-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację o numerze K10INT8204 Postów Michała Wosia oraz Dariusza Mateckiego w sprawie braku planu dla elektrowni węglowych, przedstawiam następujące wyjaśnienia w zakresie właściwości Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Czy rząd posiada długoterminową strategię dla elektrowni węglowych po 2025 r.?
2. W jaki sposób zostanie rozwiązana kwestia finansowania jednostek, które nie będą miały kontraktów mocowych ?
3. Czy planowane są dalsze zmiany legislacyjne, które pozwolą na dłuższą eksploatację części bloków węglowych? (odpowiedź na trzy pytania):

Z inicjatywy Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ) ustawą z dnia 24 stycznia 2025 r. o zmianie ustawy o rynku mocy (Dz.U. poz. 159) wprowadzono aukcje uzupełniające na rynku mocy. Aukcje te są dodatkowym procesem przetargowym, obok pierwotnych procesów rynku mocy, tj. aukcji głównych i dodatkowych. W aukcjach uzupełniających, w przeciwieństwie do pozostałych procesów aukcyjnych, mogą uczestniczyć również jednostki niespełniające limitu emisji 550 gCO₂/kWh (w tym bloki opalane węglem). Taką możliwość – w ograniczonym czasie (1.07.2025-31.12.2028) i pod określonymi warunkami w drodze wyjątku – umożliwi rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1747 z dnia 13 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenia (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L z dnia 26.6.2024 r.). Należy jednak podkreślić, że decyzje o uczestnictwie lub braku uczestnictwa w aukcji uzupełniającej, certyfikacji do aukcji oraz certyfikacji ogólnej są podejmowane indywidualnie przez każdego dostawcę mocy.

Dodatkowo, w przypadku gdy w wyniku aukcji głównej na 2029 r. lub 2030 r. operator systemu przesyłowego oceni, że nie będzie zapewnione bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej do odbiorców końcowych, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii rekomendację w sprawie organizacji aukcji dogrywkowej wraz z uzasadnieniem i propozycją parametrów tej aukcji. Taką możliwość stworzyły rozwiązania wprowadzane ustawą z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2025 r. poz. 290). W ramach aukcji dogrywkowej mogą zostać zakontraktowane jednostki niskoemisyjne spełniające standard emisji 550 gCO₂/kWh. Dzięki wprowadzeniu dodatkowego procesu aukcyjnego możliwe jest nabycie dodatkowej mocy dyspozycyjnej, która wesprze funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego.

W kontekście strategii długoterminowej, w MKiŚ trwają prace nad aktualizacją Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, dalej aKPEiK (zawierającego prognozy do 2040r.), który swoim zakresem obejmuje również projekcje dot. struktury mocy wytwórczych w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym oraz prognozowaną produkcję energii elektrycznej z poszczególnych typów źródeł. W trakcie opracowywania prognoz do aKPEiK zauważamy konieczność utrzymywania w systemie elektroenergetycznym wysokoemisyjnych jednostek wytwórczych w celu zapewnienia adekwatności mocy w krótkim i średnim okresie, ze względu na opóźnienia Polski w procesie transformacji, w tym w budowie nisko- i zeroemisyjnych jednostek wytwórczych. W ramach dalszych prac nad aKPEiK przewidywane jest przygotowanie analiz dot. zasadności opracowania ewentualnych dodatkowych mechanizmów wsparcia. Przygotowanie ww. analiz planowane jest po zatwierdzeniu aKPEiK i w oparciu o zatwierdzone prognozy dotyczące sektora elektroenergetycznego.

4. Czy rząd przewiduje mechanizmy wsparcia dla regionów, w których elektrownie węglowe są istotnym elementem gospodarki lokalnej?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska z pełnym zaangażowaniem dąży do tego, aby proces transformacji był prowadzony w sposób sprawiedliwy i społecznie akceptowalny, a ewentualne, przejściowe negatywne skutki dla mieszkańców, zostały zminimalizowane.

Priorytetem jest wypracowanie rozwiązań, które umożliwią nie tylko łagodzenie skutków odchodzenia od energetyki węglowej, ale również stworzenie nowych perspektyw rozwoju dla regionów dotkniętych transformacją. Dobrze przeprowadzona transformacja to otwarcie nowych możliwości. Wiele regionów na świecie, które przeszły podobny proces, udowodniło, że zmniejszanie wydobycia w kopalniach może stać się impulsem do innowacji, rozwoju nowych sektorów gospodarki i poprawy jakości życia mieszkańców. Wdrożenie skutecznych działań wymaga ścisłej współpracy rządu, samorządów, organizacji społecznych oraz sektora prywatnego. Kluczowe jest nie tylko zapewnienie wsparcia dla osób zmieniających zatrudnienie, lecz także inwestowanie w alternatywne źródła zatrudnienia oraz tworzenie nowych perspektyw gospodarczych. Projektowany w MKiŚ *Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.* (z prognozami do 2040 r.) wskazuje działania m.in. w następujących obszarach:

Inwestycje procesu transformacji

Transformacja energetyczno-klimatyczna oznacza budowę nowych mocy wytwórczych OZE, termomodernizację budynków, transformację ciepłownictwa i wiele innych działań. Wszystkie te procesy tworzą nowe miejsca pracy. W kolejnych latach i dekadach Polska będzie realizowała bezprecedensowy w swojej skali proces inwestycyjny. Kluczowym elementem będzie lokalizacja tych inwestycji na terenach społecznie wrażliwych. W ramach działań aktualnie projektowanych dla realizacji procesu transformacji przewiduje się:

- a. Projekty badawcze w celu zmiany technologii na bezemisyjne procesowo i energetycznie,
- b. Projekty badawcze w celu zmiany technologii na technologie gospodarki obiegu zamkniętego,

- c. Projekty inwestycyjne w celu projektowania i wdrażania nowych procesów produkcyjnych,
- d. Projekty inwestycyjne w celu modernizacji zakładów produkcyjnych,
- e. Projekty inwestycyjne instalacji źródeł OZE, ciepła odpadowego, efektywności energetycznej.

Modernizacja istniejącego przemysłu

Obszary, na których zlokalizowane są kopalnie i elektrownie konwencjonalne to jednocześnie obszary silnie uprzemysłowione. Dużą rolę odgrywa w nich przemysł ciężki obejmujący hutnictwo, metalurgię, przemysł chemiczny czy produkcję maszyn. Modernizacja przemysłu ciężkiego i jego rozwój jest czynnikiem łagodzącym równoległe zmiany w wygaszanych kopalniach i elektrowniach. Modernizacja realizowana będzie poprzez wdrażanie innowacyjnych technologii, które pozwolą na zwiększenie wydajności sektora. Transformacja przemysłu ciężkiego wymaga wprowadzenia nowoczesnych rozwiązań i źródeł energii, takich jak energia odnawialna, wodór, nowoczesne materiały i technologie recyklingu oraz automatyzacja i cyfryzacja procesów produkcyjnych. Procesy modernizacyjne i tworzenie nowych technologii realizowane będzie przy współpracy takich organizacji jak m.in. PFR, NCBR czy PARP.

Budowa nowego przemysłu

Równoległe do modernizacji istniejącego przemysłu niezbędne jest budowanie od podstaw nowego sektora przemysłowego opartego na innowacyjnych technologiach, który stanie się filarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego i konkurencyjności na globalnym rynku. Obszary, na których wygaszane są elektrownie konwencjonalne i zmniejszane jest wydobywanie węgla są preferowane dla lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych, ze względu na rozwiniętą infrastrukturę i dobrze wykwalifikowaną kadrę. Nowoczesny przemysł wysokich technologii najszybciej będzie rozwijać się w dziedzinach takich jak produkcja i magazynowanie energii odnawialnej, technologie wodorowe, zaawansowana inżynieria materiałowa, ekologiczne rozwiązania w transporcie oraz automatyzacja i cyfryzacja procesów produkcyjnych. Rozwój nowych gałęzi przemysłu powinien być wspierany przez ww. instytucje m.in. PFR, NCBR czy PARP, które mogą odegrać kluczową rolę w finansowaniu badań, wdrożeniach oraz budowaniu ekosystemu współpracy między biznesem, nauką i administracją publiczną. Inwestowanie w czyste technologie przyszłości pozwoli nie tylko na tworzenie nowych miejsc pracy, ale również na rozwój gospodarczy regionów przechodzących transformację energetyczną oraz na budowanie długofalowej odporności gospodarki na zmieniające się warunki rynkowe i klimatyczne.

Równocześnie, należy zaznaczyć że Rząd RP już dziś wspiera oraz oferuje kolejne programy wsparcia regionom, w których elektrownie węglowe są istotnym elementem gospodarki lokalnej. Obecnie najważniejszymi źródłami wsparcia w zakresie właściwości Ministra Klimatu i Środowiska są: program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS), Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), czy wpływy z systemu EU ETS, które są wydatkowane m.in. w ramach Funduszu Modernizacyjnego. To wsparcie będzie komplementarne do działań przewidzianych przez

regiony w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), których elementem są działania finansowane ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

W ramach wsparcia regionów, w których elektrownie węglowe są istotnym elementem gospodarki lokalnej, przewiduje się przede wszystkim inwestycje w różnego typu odnawialne źródła energii, które będą mogły z czasem zastąpić starzejące się instalacje energetyczne oparte na węglu.

Wśród programów dedykowanych przewidujących wsparcie produkcji energii elektrycznej ze źródeł niskoemisyjnych, w tym odnawialnych źródeł energii można wymienić m.in.:

[KPO] G1.1.2 Instalacje odnawialnych źródeł energii realizowane przez społeczności energetyczne, w tym inwestycje o zwiększonej skali (instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji jest MKiŚ)

Celem tej inwestycji jest zachęcenie do rozwoju lokalnych źródeł energii odnawialnej realizowanych przez społeczności energetyczne, w tym klastry energii, spółdzielnie energetyczne oraz inne społeczności energetyczne. Alokacja wynosi: 188 mln EUR.

Przewidziano także programy rozwoju OZE u odbiorców, które komplementarnie będą wspierać działania podejmowane w sektorze energetycznym:

[FEnIKS 2021-27] FENX.02.02 Rozwój OZE

Planowane wsparcie będzie dotyczyło instalacji do produkcji energii elektrycznej, instalacji do produkcji ciepła oraz wytwarzania paliw alternatywnych z OZE (biometan) wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE lub społeczności energetycznej oraz przyłączeniem do sieci. Alokacja wynosi: 908 mln EUR (w tym 570 mln EUR na program Mój prąd, 338 mln EUR na Instrumenty finansowe: pożyczka i dotacja).

[FENiKS] FENX.02.01 Źródła kogeneracyjne

W ramach działania, interwencja dotyczy rozwoju skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w procesie wysokosprawnej kogeneracji (w tym także energii elektrycznej, ciepła i chłodu w procesie trigeneracji). Alokacja wynosi: 274 mln EUR.

Regionalne Programy Operacyjne – OZE

Regionalne programy operacyjne na odnawialne źródła energii OZE w Polsce w perspektywie finansowej 2021-2027 mają na celu wspieranie inwestycji w energię odnawialną na poziomie regionalnym, umożliwiając realizację projektów związanych z transformacją energetyczną. Alokacja wynosi: 1 524 mln EUR (w tym z FST: 392 EUR)

Fundusz Modernizacyjny (FM)

Istotnym źródłem wsparcia transformacji krajowego sektora energetycznego jest Fundusz Modernizacyjny (FM), który stanowią dochody ze zbycia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Od 2020 r., w ramach 8 transz wniosków (do października 2024 r.), krajowy Operator FM – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w porozumieniu z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, przygotował, przedłożył i uzyskał akceptację Europejskiego Banku Inwestycyjnego i/lub Komitetu Inwestycyjnego 22 programów priorytetowych z obszarów priorytetowych (dwa podzielone na dwie części) oraz 2 programy priorytetowe z obszarów nie priorytetowych. Obecnie pracuje nad kolejnymi propozycjami. Łączna kwota wsparcia zatwierdzonych programów wynosi

ponad 36,2 mld zł, przy szacowanym całkowitym koszyku środków FM dla Polski wynoszącym około 55 mld zł. Uruchomione ze środków FM programy priorytetowe wspierają szeroką gamę przedsięwzięć, w tym poprawę efektywności energetycznej w przemyśle, wzrost produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych czy wspieranie wysokoefektywnej kogeneracji.

Kogeneracja dla Energetyki i Przemysłu (FM)

Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji dla przemysłu. Program stanowi instrument wsparcia odpowiadający zidentyfikowanym potrzebom rynkowym polskiego przemysłu, wynikającym z przepisów prawa, zastrzegających się norm emisyjnych oraz ogólnych potrzeb związanych z rozwojem działalności biznesowej z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Alokacja wynosi: 3,5 mld zł

Kogeneracja dla Ciepłownictwa (FM)

Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji w sektorze ciepłowniczym. Alokacja wynosi: Część I 3 mld zł, część II 100 mln zł

Kogeneracja powiatowa (FM)

Celem programu jest promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji w sektorze ciepłowniczym. Inwestycje dotyczące budowy lub/i przebudowy jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie mniejszej niż 1 MW, pracujących w warunkach wysokosprawnej kogeneracji (z wyłączeniem energii wytworzonej w jednostce kogeneracji opalanej węglem) wraz z podłączeniem ich do sieci, w których do produkcji energii wykorzystuje się: ciepło odpadowe, energię ze źródeł odnawialnych, paliwa gazowe, mieszanki gazów, gaz syntetyczny lub wodór. Alokacja wynosi: 1 mld PLN.

Przemysł energochłonny – OZE (FM)

Celem programu jest zmniejszenie emisyjności energochłonnych branż polskiego przemysłu poprzez zwiększenie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Alokacja wynosi: 584 mln zł + 100 mln zł na II nabór.

Fundusze Norweskie i EOG

MKiŚ będzie operatorem programu "Zielona transformacja" współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2021-2028 (tzw. fundusze EOG i norweskie). W tym momencie zakres programu nie jest ustalony. Rozmowy na temat jego kształtu z przedstawicielami rządów Norwegii, Islandii i Liechtensteinu rozpoczną się po podpisaniu Memorandum of Understanding zaplanowanym na II kwartał 2025 r.

Ponadto, oprócz programów dotyczących wsparcia źródeł niskoemisyjnych (przede wszystkim OZE) do produkcji energii elektrycznej w energetyce, realizowane są także komplementarne programy dotyczące wsparcia OZE dla przemysłu i odbiorców indywidualnych:

Moja elektrownia wiatrowa

Celem programu jest rozwój energetyki prosumenckiej w obszarze mikroelektrowni wiatrowych. Wsparcie zakupu i montażu przydomowej siłowni wiatrowej albo zakupu i montażu przydomowej siłowni wiatrowej wraz z magazynem energii elektrycznej przyczyni się do wzrostu udziału OZE w finalnym zużyciu energii. Przyczyni się to do wzrostu autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej) oraz do propagowania OZE. Alokacja wynosi: 400 mln zł.

Przy nieco szerszym ujęciu (niż kwestia zastępowania źródeł węglowych w elektroenergetyce źródłami OZE) kwestii łagodzenia kosztów transformacji energetycznej i wiążących się z nią kosztów transformacji gospodarczej należy zwrócić uwagę także na takie źródła finansowania jak Fundusz Sprawiedliwej Transformacji i Społeczny Fundusz Klimatyczny.

Fundusz Sprawiedliwej Transformacji

Finansowanie działań wspierających regiony węglowe zostało zaplanowane przede wszystkim w ramach Mechanizmu i Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji (MST), jest kluczowym narzędziem służącym zapewnieniu, by transformacja na rzecz gospodarki neutralnej dla klimatu przebiegała w sposób sprawiedliwy, nie pozostawiając nikogo w tyle.

Jednym z filarów MST jest Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), którego celem jest wsparcie regionów najbardziej dotkniętych skutkami zielonej transformacji. W ramach tego Funduszu dla Polski dostępne jest ok. 3,85 mld EUR do zagospodarowania przez regiony węglowe w województwie śląskim, małopolskim, wielkopolskim, dolnośląskim i łódzkim.

Warunkiem skorzystania ze środków FST było przygotowanie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji określających planowane działania w procesie transformacji klimatyczno-energetycznej w perspektywie roku 2030 i 2050 w poszczególnych regionach węglowych.

Środki FST przeznaczone są na działania związane z łagodzeniem skutków transformacji branży paliw kopalnych i energetyki konwencjonalnej i w szczególności dotyczą:

- zmiany profilu gospodarczego, wzrostu innowacyjności i rozwój MŚP,
- zmiany kwalifikacji i aktywne przeciwdziałanie bezrobociu,
- rekultywacji terenów pogórnich dla poprawy atrakcyjności inwestycyjnej,
- wdrażania działań związanych z efektywnością energetyczną, zieloną gospodarką i gospodarką obiegu zamkniętego.

Środki z FST są wdrażane na poziomie regionalnym przez regiony, a instytucją koordynującą prace na szczeblu krajowym jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Środki z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, dały regionom węglowym impuls do działania, teraz potrzeba dalszego stabilnego wsparcia finansowego, celem utrzymania zaangażowania i optymizmu do działania lokalnych społeczności. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zabiega i będzie zabiegać o wsparcie finansowe naszych regionów, w tym węglowych, w kolejnej unijnej perspektywie finansowej.

Społeczny Fundusz Klimatyczny

Społeczny Fundusz Klimatyczny (SFK) jest nowym instrumentem finansowym, którego środki będą pochodziły z nowego systemu handlu uprawnieniami do emisji dla budynków i transportu drogowego (ETS 2). Narzędzie to ma służyć przede wszystkim przeciwstawianiu zjawisku ubóstwa energetycznego i transportowego.

SFK ma wspomóc znajdujące się w trudnej sytuacji gospodarstwa domowe, mikroprzedsiębiorstwa i użytkowników transportu m.in. poprzez wsparcie inwestycji ograniczających wykorzystywanie paliw kopalnych. W okresie przejściowym SFK ma też finansować osłony dla najbardziej wrażliwych podmiotów.

Polska będzie największym beneficjentem Społecznego Funduszu Klimatycznego, w ramach którego możemy otrzymać ok. 11,4 mld euro. Środki powinny być wykorzystane na sfinansowanie programów wsparcia dla społeczeństwa, celem wyjścia naprzeciw wyzwaniom związanym z transformacją sektorów budynków i transportu drogowego.

Warunkiem uzyskania wsparcia z SFK jest przygotowanie Planu społeczno-klimatycznego zawierającego wykaz działań, które państwa zamierzają objąć finansowaniem w ramach Funduszu. Prowadzone są intensywne prace w zakresie przygotowania Planu, który musi zostać przekazany do Komisji Europejskiej do połowy 2025 r. W Polsce prace w tym zakresie koordynuje Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR). Natomiast Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) jest jednym z resortów, obok Ministerstwa Infrastruktury, Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, bezpośrednio zaangażowanym w prace nad Planem społeczno-klimatycznym.

Jednym z priorytetów MKiŚ jest przygotowanie instrumentu do ochrony najbardziej wrażliwych odbiorców i zmniejszenie zjawiska tzw. „ubóstwa energetycznego”. Ze środków SFK MKiŚ planuje m.in. przedłużenie realizacji Programu Priorytetowego Czyste Powietrze.

Z up. Ministra

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/